

PM för lektorer i mässan

Säg mig: vad tycker ni är mer värt, Guds ord eller Kristi kropp?

Om ni vill ge rätt svar så ska ni förstås säga att Guds ord inte är mindre värt än Kristi kropp.

Hur noga aktar vi oss inte för att tappa minsta smula på golvet, när man räcker oss Kristi kropp?

Med lika stor omsorg måste vi se till att inte något av Guds ord, som skänks oss, går till spillo i vårt hjärta, medan vi tänker på annat eller pratar.

Den som hör Guds ord slarvigt är inte mindre skyldig än den som genom oaktsamhet låter Kristi kropp falla på golvet.

Caesarius av Arles, *Sermo* 300, PL 39, 2319 (Browe, *Die Eucharistie im Mittelalter*, 2007, 354, not 10).

När man läser Bibeln i mässan ska detta uppenbara Guds närvaro i det av Anden inspirerade ordet. För att detta gudstjänstmoment ska bli andlig föda för församlingen krävs Andens medverkan vid läsandet, lyssnandet, predikan och den efterföljande meditationen. Tjänsten som lektor kräver alltså respekt för uppdraget, motsvarande den vördnad man visar Kristi kropp och blod i Altarets sakrament. Denna respekt yttrar sig i bland annat i:

- att man väljer lektorer som väl behärskar språket (dialekt eller brytning behöver inte vara störande!) så väl att de helt förstår syntax, ordförråd och var de sakliga tyngdpunkterna i texten ligger
- att lektorn aldrig går upp till ambonen utan att ha förberett sig
- att lektorn inte uppträder i distraherande klädsel, vare sig alltför vardaglig eller alltför elegant, dvs. undviker allt som drar uppmärksamheten från själva saken, Guds ord och dess budskap

Undvik de vanligaste felen vid läsningen:

- att man inte väntar tills församlingen satt sig och kommit till full ro och tystnad före första läsningen (i synnerhet vid högmässan)
- att man läser för fort (det absolut vanligaste felet, också bland rutinerade lektorer)
- att man läser för tyst
- att man inte gör paus mellan meningarna, och/eller mellan styckena i texten
- att man hackar upp texten genom pauser på fel ställen
- att man inte tänker på textens inre logik (makrosyntax)
- att man inte gör paus före "Så lyder Herrens ord"
- att man inte markerar de betonade orden eller satsleden i satsen utan gör hela texten till ett jämnt ordflöde, som om man läste föregående sammanträdes protokoll
- att man har ett oengagerat tonfall pga. överdriven strävan efter att låta objektiv
- att man tvärtom låter teatralisk
- att man läser till och med rubrikerna ("Andra läsningen", nyckelmeningen i kursiv är endast avsedd som information, "Responsoriepsalm", etc), något som drar uppmärksamheten från den heliga texten

Tänk på att:

- vi lever i en kultur där man inte längre är van att inhämta information enbart genom öronen
- att man i fantasieggande eller informationstäta texter behöver tid för att låta varje ny tanke sjunka in och därför måste göra längre paus mellan meningar och satsled än i berättande text
- att läsningen därför måste få ta den tid som krävs för att en inre bild ska hinna framträda i lyssnaren
- att det finns åtskilliga i församlingen med nedsatt hörsel
- att det är bättre att vara överdrivet tydlig än motsatsen
- att inte fingra på mikrofonen
- att läsningen måste anpassas efter antalet åhörare (fler åhörare — större tyngd, långsammare)